

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: SOCIOLOGIA

ASSIGNATURA: 21097 SOCIOLOGIA DE LA COMUNICACIÓ (6 crèdits)

DURADA: Primer semestre

CURS: Segon cicle (optativa)

CURS ACADÈMIC: 2004/2005

Professor Dr. Salvador Cardús i Ros

Objectius

El curs de sociologia de la comunicació es proposa introduir l'estudiant a les escoles fonamentals de la teoria de la comunicació en la perspectiva de poder utilitzar-les per reflexionar, en particular, sobre el paper que els mitjans de comunicació de massa han adquirit a la nostra societat. En aquest sentit, es posarà un èmfasi especial en el paper de la premsa en relació a la construcció de la realitat social i política, i en els debats d'actualitat sobre la influència de la televisió.

Avaluació

L'avaluació del curs es farà amb a través d'un examen final. Els assistents regulars a classe podran optar, previ acord amb el professor, a fer un treball voluntari i complementari de l'examen d'avaluació final, l'orientació i tutorització del qual es realitzarà a les hores de les tutories integrades.

Programa

1. Els instruments conceptuals

- 1.1. La comunicació
- 1.2. Les teories de la comunicació
- 1.3. L'opinió pública

2. Sociologia dels mitjans de comunicació

- 2.1. La Premsa
- 2.2. La ràdio i la televisió. Crítica de la noció d'*influència* i de la *mediafòbia*
- 2.3. Les noves tecnologies: internet

3. Aproximació a l'espai comunicatiu català

- 3.1. De la mort de Franco a la victòria del PP: 20 anys de premsa. Intercanvis informatius i vertebració territorial i política
- 3.2. Ràdio i Televisió: continguts, audiències i mercat al segle XXI

Bibliografia bàsica obligatòria

Armand Mattelart i Michèle Mattelart. *Historia de las teorías de la comunicación*. Paidós, 1997, 126 pp. (*Histoire des théories de la communications*. París, La Découverte, 1995)

Bibliografia bàsica opcional

Pierre Bourdieu. *Sobre la televisió*. Barcelona, Edicions 62, 1997. (*Sur la télévision*. París, Liber, 1996)

Salvador Cardús i Ros. *Política de paper. Premsa i poder, 1981-1992*. Barcelona, La Campana, 1995

DD. AA. *La violència en la mirada*. Barcelona, Trípodos, 2001

Elisabeth Noelle-Neumann. *La espiral del silenci*. Barcelona. Paidós, 1995

Neil Postman. *Divertim-nos fins a morir. El discurs públic a l'època del "show-business"*. Barcelona. Llibres de l'índex, 1993. (*Amusing Ourselves to Death*. Nova York, Viking Penguin, 1985)

Ignacio Ramonet. *La tiranía de la comunicación*. Madrid. Debate, 1998

Bibliografia complementària

Borrat, Héctor *El periódico, actor político*. Barcelona. Gustavo Gili, 1989

Cardús, Salvador "Els mitjans de comunicació i els conflictes de mercat" a *Actes del II Congrés Català de Sociologia*. Barcelona, Societat Catalana de Sociologia, pàg. 1017-1034

Cardús, Salvador "En defensa de la televisió: la realitat virtuosa" a *Trípodos*, 6 (1998) pp. 31-44

Castells, Manuel. *La era de la informació*. (3 v.) Madrid. Alianza, 1997-98

Champagne, Patrick. *Faire l'opinion*. París. Seuil

Chomsky, Noam. *Las ilusiones necesarias*. Libertarias/Prodhufi, 1992

Chomsky, Noam. *Discursos políticos*. Empúries

Ferrés, Joan. *Televisión subliminal. Socialización mediante comunicaciones inadvertidas*. Barcelona. Paidós, 1986

Gifreu, Josep i Pallarés, Francesc. *Comunicació política i comportament electoral*. Barcelona. Fundació Jaume Bofill - Ed. Mediterrània, 1998.

Katz, Jon. *Virtuous reality*. Nova York. Random House, 1997

Lippman, W. *Public opinion*. Londres. Allen & Unwin, 1932

McQuail, Denis. *Introducción a la teoría de la comunicación de masas*. Paidós, 2000

O'Donnell, Hugh. *Good Times, bad times. Soap operas and society in western Europe*. Londres. Leicester University Press, 1998

Sáez, Albert. *De la representació a la realitat*. Barcelona. Dèria editors, 1999

Saperas, Enric. *Manual básico de Teoría de la Comunicación*. Barcelona, Editorial CIMS 97, 1998

Saperas, Enric. *Introducció a les teories de la comunicació*. Barcelona, Pòrtic, 1992

Sartori, Giovanni. *Homo videns. La sociedad teledirigida*. Madrid, Taurus, 1998

Serrano, Sebastià. *Signes, llengua i cultura*. Barcelona, Edicions 62, 1980

Weaver, Paul H. *News and the culture of lying. How journalism really works*. Nova York. The Free Press, 1994

Winkin, Yves. "Presentación general" a Bateson, Goffman, Hall et. al. *La nueva comunicación*. Barcelona, Kairós, 1984, pp. 11-113. (Ed. original: *La nouvelle communications*. París, Éd. du Seuil, 1981).

Wolf, Mauro *Los efectos sociales de los media*. Barcelona, Paidós, 1994

Revistes

Trípodos (vegeu l'extra 2000. *Els impactes de les tecnologies de la informació i la comunicació*)

Anàlisis (vegeu el número 26, 2001. *Opinió pública i democràcia*)

Capçalera (Revista del Col·legi de Periodistes de Catalunya)

Comunicació21. (Publicació trimestral del sector de la comunicació a Catalunya, les Illes Balears i Andorra)

Webs

www.zmag.org/znet.htm

www.contrastant.net

www.fair.org

www.medialens.org

www.acrimed.sanizdat.net